

ΦΥΤΑ ΜΕ ΑΝΤΙΔΙΑΒΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Δρ. Διαμάντω Μ. Λάζαρη, Λέκτορας

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Φαρμακευτικής, Τομέας Φαρμακογνωσίας – Φαρμακολογίας, Εργαστήριο Φαρμακογνωσίας, 541 24 Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 997617, Fax: 2310 997662, E-mail: dlazari@pharm.auth.gr

Ο διαβήτης είναι μια ασθένεια που αφορά το μεταβολισμό και σχετίζεται ιδιαίτερα με την ικανότητα του οργανισμού να μεταβολίζει τα ζάχαρα. Φαίνεται ότι η κακή διατροφή και ο καθιστικός τρόπος ζωής έχουν δημιουργήσει μια παγκόσμια επιδημία αυτής της ασθένειας. Εκτιμάται ότι περίπου 143 εκατομμύρια άνθρωποι πάσχουν από δαβήτη παγκοσμίως, και ο αριθμός τους πιθανώς θα διπλασιαστεί μέχρι το έτος 2030. Στη χώρα μας οι πάσχοντες υπολογίζονται στα 700.000 έως 900.000 άτομα, ενώ κάθε χρόνο προστίθενται 35.000-40.000 άτομα, νέες περιπτώσεις διαβητικών.

Τα φυτά από αρχαιοτάτων χρόνων έχουν προσφέρει στον άνθρωπο στοιχειώδη μέσα για τη διατήρηση της ύπαρξής του: τροφή, πρώτες ύλες φαρμάκων, καλλυντικών και ενδύσεως. Είναι γνωστό ότι πολλά από τα διαθέσιμα σήμερα φάρμακα άμεσα ή έμμεσα έχουν προέλθει από φυτά. Παραδείγματος χάριν, το γνωστό υπογλυκαιμικό φάρμακο Glucophage (Metformin) προέρχεται από το φυτό *Galega officinalis* (Fabaceae). Περίπου 800 είδη φυτών έχουν αναφερθεί ότι κατέχουν αντιδιαβητικές ιδιότητες. Ένα ευρύ φάσμα φυσικών προϊόντων που ανήκουν σε διάφορες κατηγορίες – αλκαλοειδή, πολυσακχαρίτες, στεροειδή, πεπτιδογλυκάνια, γλυκοπεπτίδια, πολυφαινολικές ενώσεις, τερπένια – έχει καταδείξει αντιυπεργλυκαιμική δράση.

Ανάμεσα στα πλέον δημοφιλή φυτά που χρησιμοποιούνται σε διάφορες χώρες για την αντιμετώπιση του διαβήτη και των επιπλοκών του περιλαμβάνονται τα ακόλουθα: *Allium cepa*, *Allium sativum*, *Aloe vera*, *Arctium lappa*, *Bauhinia forficata*, *Cajanus cajan*, *Coccinia indica*, *Caesalpinia bonducella*, *Eugenia jambolana*, *Ficus bengalensis*, *Ficus carica*, *Gymnema sylvestre*, *Momordica charantia*, *Murraya koenigii*, *myrcia uniflora*, *Ocimum sanctum* syn. *tenuiflorum*, *Opuntia* spp., *Panax ginseng*, *Plantago isphagula*,

Pterocarpus marsupium, *Smallanthus sonchifolius* syn. *Polymnia sonchifolia*,
Rubus parviflorus, *Silybum marianum*, *Stevia rebaudiana*, *Swertia chirayita*,
Taraxacum officinale, *Tinospora cordifolia*, *Trigonella foenum-graecum*,
Vaccinium myrtillus.

Εντατικές επιστημονικές μελέτες διεξάγονται προκειμένου να επιβεβαιωθούν οι ιδιότητές τους και να τεκμηριωθεί η ασφαλής χρήση τους.